

Projekt wykonawczy interaktywnej trasy
historycznej w ramach zadania
„Przebudowa tuneli pod wzgórzem
zamkowym w zakresie dostosowania do
potrzeb zwiedzających wraz
z zabezpieczeniem wzgórza zamkowego
i muru oporowego w Oświęcimiu”

Załącznik 3 - treści stanowisk multimedialnych

Stanowisko 1 (ST 4) - Wyposażenie legionisty

Eran 1 - powitalny: Wybierz przedmioty, bez których legionista nie powinien wyruszyć na front. Pamiętaj, że miejsca w plecaku nie ma zbyt wiele, więc wybierz swój ekwipunek mądrze.	
Ekran 2 - zasady: Wybierz 5 przedmiotów. Aby dokonać wyboru, użyj umieszczonego pod nim przycisku.	
Wybór:	Komunikat:
karabin	No przecież! Co to za żołnierz bez karabinu.
ładownica	Dobry wybór! Bez amunicji żaden żołnierz na froncie wiele nie zdoła.
bagnet	Właściwy wybór. Bagnet bywa niezastąpiony.
manierka	Brawo! Bez rozkazów żołnierz sobie poradzi, bez wody - nigdy!
saperka (spaten)	Dobry wybór. Saperka jest nie tylko bardzo przydatna, ma również właściwości bojowe.
filiżanka	Zły wybór! trwały metalowy kubek zdecydowanie lepiej przetrwa trudy wojny.
książka	To nie jest dobry wybór. Nawet najlepsza literatura nie przyda się na froncie.
proca	Zły wybór. Proca nie jest odpowiednią bronią w starciu z uzbrojonymi żołnierzami.

Stanowisko 2 (ST 5) - Zaopatrzenie dla twierdzy Przemyśl

<p>Ekran 1 - powitalny/zasady:</p> <p>Wsluchaj się w instrukcje maszynisty i uruchom lokomotywę ze składem zaopatrzenia dla twierdzy Przemyśl.</p>	
<p>Komunikat głosowy 1 - wprowadzenie:</p> <p>Rosjanie zaatakowali twierdzę w Przemyślu! Nasi dzielni wojacy odparli wroga, ale wieść frontowa niesie, że lada dzień Car zarządzi kolejne oblężenie.</p> <p>Musimy ich uprzedzić i dostarczyć zaopatrzenie do twierdzy, zanim wróg przejmie linię kolejową! Mamy w wagonach kilkanaście ton amunicji, bez której nasi chłopcy sobie nie poradzą. Musimy ruszać, a ja nie mam pomocnika maszynisty, gdzieś zaginął, niech to lichy! Chłopcze, wskazuj, pomożesz nam dostać się do Przemyśla.</p>	
<p>Komunikat głosowy 2 - otwarcie przepustu grzewczego:</p> <p>W palenisku węgiel bucha gorącym aż miło, pora podgrzać wodę w kotle. Otwórz przepust pompy wodnej przesuwając tą wielką, czerwoną dźwignie.</p>	
uczestnik dobrze wykonał:	Bardzo dobrze, o to chodziło!
uczestnik poruszył zły element:	To nie ta dźwignia, skup się!
uczestnik nie wykonał żadnej aktywności:	Na co czekasz? Przesuń dźwignię!
<p>Komunikat głosowy 3 - otwarcie przepustnicy pary:</p> <p>Ależ nam pięknie rośnie temperatura. Obserwuj uważnie termometr - gdy wskazówka wejdzie na czerwone pole, trzeba będzie otworzyć przepustnicę. Teraz, odkręć ten duży zawór po lewej stronie.</p>	
uczestnik dobrze wykonał:	Brawo, zaraz będziemy mogli ruszać
uczestnik poruszył	To nie ten zawór, pamiętaj - to ten duży po lewej stronie.

zły element:	
uczestnik nie wykonał żadnej aktywność:	Temperatura niebezpiecznie rośnie, odkręć zawór.
<p>Komunikat głosowy 3 - otwarcie przepustnicy pary:</p> <p>Popatrz teraz uważnie na manometr, który wskazuje ciśnienie w kotle. Uważaj, by nie było za wysokie! Gdy tylko wskazówka wejdzie na niebieskie pole, możemy skierować parę na koła i ruszać. Trzeba to zrobić odkręcając ten mały zawór po prawej.</p>	
uczestnik dobrze wykonał:	Wspaniale, ruszajmy!
uczestnik poruszył zły element:	To nie ten zawór. Skup się, bo ciśnienie ciągle rośnie
uczestnik nie wykonał żadnej aktywność:	Nie ma na co czekać, odkręć mały zawór po prawej stronie!
<p>Komunikat głosowy 4 - zwolnienie hamulca:</p> <p>Teraz już tylko musimy zwolnić hamulec i w drogę. Widzisz tą rączkę na łańcuszku? Tu jest, po prawej stronie. Pociągnij ją w dół, by zwolnić blokadę hamulca.</p>	
uczestnik dobrze wykonał:	Świetna robota! Ruszajmy z odsieczą do Przemysła.
uczestnik poruszył zły element:	Nie, to nie blokada hamulca. Mówiłem o tej rączce po prawej stronie
uczestnik nie wykonał żadnej aktywność:	No już, ruszajmy. Czekają na nas w Przemysłu!
<p>Komunikat głosowy 5 - zakończenie:</p> <p>Przed nami długa droga do Przemysła, bądź czujny, bo nie wiemy, czy wróg nie wysadził części torów. Nigdy nie sądziłem, że nasza kolejarska dola będzie kiedyś tak niebezpieczna. Co za czasy... Ale nie ma co narzekać, nasi chłopcy w Przemysłu potrzebują amunicji, którą wieziemy.</p> <p>Na horyzoncie widzę zwrotnice. Trzeba je ustawić. Udaj się do kolejnego punktu.</p>	

Stanowisko 3 (ST 6) - Nastawnia kolejowa

Eran 1 - powitalny:

Wróg zniszczył część torów prowadzących do Przemyśla. Ułóż zwrotnice w taki sposób, by skład z zaopatrzeniem ominął wszystkie przeszkody. Ruszaj dalej, gdy wszystkie czerwone lampki zaświecą na białą.

ST 7 - Twierdza Przemyśl

Treść sceny filmowej - tekst oficera sztabowego:

Baczność żołnierzu!

Nie wiem jakim cudem tu dotarłeś, ale gratuluję odwagi i brawury. Od kilkudziesięciu dni nikt nie zdołał dotrzeć do nas do Przemyśla, nikt, nawet pieszo... Mieliliśmy raporty, że wyruszyło ponad 300 składów z zaopatrzeniem... niestety, za późno.

Spocznij, żołnierzu, spocznij...

Rosjanie nas zaskoczyli liczebnie, było ich tak wielu, że nie mogliśmy robić wypadów z twierdzy. A oni sobie spokojnie zajmowali, metr po metrze, każdą drogę, tory kolejowe i ... i nic, czekali, by nas głodem wziąć.

No i udało im się, sytuacja już miesiąc temu była dramatyczna, dla rannych i chorych nie było ratunku. Nie było też szans na jakikolwiek atak, który mógłby sytuację zmienić. Ech, szkoda gadać.

Od tygodnia niszczyliśmy wszystko, co mogłoby wpaść wrogowi w ręce i być przydatne - broń, amunicję, działa, a nawet całe blanki murów. I zaopatrzenie, mizerne resztki zapasów. Rozumiesz, sami zniszczyliśmy twierdzę, a Rosjanie tylko się przyglądali i wiwatowali. Cóż za przykry widok, coś za tragiczna scena...

Ale wojna jeszcze nie przegrana! Przyszły rozkazy, by kto żywy, udał się do Krakowa wspomóc obronę miasta. Królewskie miasto Kraków nie może wpaść w ręce wroga, nie może podzielić naszego losu. Jeśli tylko masz siły, wracaj więc czym prędzej do Krakowa! Powodzenia żołnierzu! Powodzenia!

Stanowisko 4 (ST 8) - Obrona twierdzy Kraków

<p>Ekran 1 - powitalny:</p> <p>Rozpocznij ostrzał pozycji wroga aby obronić twierdzę Kraków. Obserwuj pole walki za pomocą peryskopu i wsłuchaj się w instrukcje ogniomistrza.</p>	
<p>Ekran 2 - zasady:</p> <p>Aby wycelować, użyj korby kierunkowej. Możesz kręcić nią w prawo lub lewo. Aby oddać strzał, naciśnij na duży pedał spustu pod siedzeniem.</p>	
<p>Komunikat głosowy 1 - wprowadzenie:</p> <p>Rosjanie już dotarli na przedpola Krakowa! Musimy działać zanim w mieście wybuchnie panika! Zajmij miejsce na krześle artyleryjskim!</p> <p>Przez peryskop obserwuj pozycje wroga. Musimy strzelać celnie, by oszczędzić amunicję. Nie wiemy, czy walczymy z setkami, czy milionami żołnierzy.</p> <p>Celuj za pomocą korby. Gdy ustawisz celownik w dogodnej pozycji - OGNIA!</p>	
uczestnik ustawił celownik we właściwej pozycji:	Ognia!
uczestnik wystrzelił z celownikiem w niewłaściwej pozycji	Oszczędzaj amunicję, nie strzelaj na wiat! Mało brakowało. Wyceluj lepiej i ponów.
uczestnik po 30 s. od rozpoczęcia aktywności nie oddał jeszcze strzału	Pospiesz się, wróg jest coraz bliżej rogatek miasta! Użyj spustu, który masz pod stopą! On nie jest przecież do zdobycia!
uczestnik trafił cel.	Tak trzymać żołnierzu, tak trzymać! Doskonałe oko, gratuluję. Ale to nie koniec. Celuj dalej.
<p>Komunikat głosowy 2 -zakończenie:</p> <p>Wygląda na to, że oblężenia nie będzie, wycofują się. Dobra robota. Nasze zadanie wykonane - udaj się teraz w kierunku lotniska, być może przydzielą Cię do jakichś prac pomocniczych. Powodzenia!</p>	

Stanowisko 5 (ST 9) - Zwiad lotniczy

Ekran 1 - powitalny:

Obserwuj pozycje wroga. Staraj się zapamiętać jak najwięcej szczegółów i wsłuchuj się w instrukcje pilota

Komunikat głosowy 1 - wprowadzenie:

Żołnierzu, masz za zadanie przeprowadzić zwiad wrogich pozycji. Wyteż więc swój wzrok, obserwuj dokładnie każdy kawałek ziemi. Interesują nas czołgi, pociągi pancerne, szpitale polowe - słowem wszystko, co pozwoli dowództwu zaplanować atak. Miej oczy szeroko otwarte!

Komunikat głosowy 2 - pikowanie:

Za chwilę rozpocznę pikowanie, by zwiększyć pole widzenia. Skup się dokładnie i zapamiętaj wszystko, co zobaczysz.

Dobrze, rozpoczynam wznoszenie, za chwilę ponowimy manewr.

Komunikat głosowy 3 - wrogi samolot:

Wrogi samolot na horyzoncie! Żołnierzu, spróbuj oddać w jego kierunku salwę, może odstąpi od dalszego lotu! Przed tobą karabin, pociągnij za spust obiema rękami, by wystrzelić.

uczestnik trafił wrogi samolot:

Brawo, brawissimo! To go powinno oduczyć! Oddala się!

uczestnik nie trafił:

Nie notuję trafienia, ale wystarczyło, by go przestraszyć. Oddala się!

Komunikat głosowy 4 - drugie pikowanie:

Ponawiam pikowanie. Jeszcze raz zrobimy przegląd pozycji nieprzyjaciela i wracamy do bazy. Zapamiętaj ile się da!

Komunikat głosowy 5 - zakończenie:

Dobrze, to był bardzo udany lot. Pora zameldować o tym, co widzieliśmy. Udaj się do punktu łączności i zamelduj dowództwu. Bywaj zdrow żołnierzu!

Stanowisko 6 (ST 10) - Raport zwiadowcy

Eran 1 - powitalny:	
Przełącz dowództwu informacje zdobyte podczas zwiadu lotniczego. Skorzystaj z telegrafu, by odpowiadać na zadawane pytania.	
Ekran 2 - zasady:	
Odpowiedź TAK - nadaj jeden sygnał	
Odpowiedź NIE - nadaj dwa sygnały	
Pytania (pula)	Czy w trakcie zwiadu widziałeś szpital polowy? Czy wróg posiada pociąg pancerny? Czy wrogie wojska poruszały się drogą? Czy w trakcie zwiadu widziałeś czołgi? Czy widoczne były okopy?

Stanowisko 7 (ST 11) - Droga legionów

Eran 1 - powitalny:	
Żołnierze Legionów Polskich otrzymali zadanie zbudowania drogi w Karpatach Wschodnich, bez której ciężkie wojska i zaopatrzenie frontowe nie mogły posunąć się dalej. Na zbudowanie 7 km drogi legionieści mają tylko 50 godzin.	
Ekran 2 - zasady:	

Spośród przygotowanych mostków i kładek wybierz te, które swym kształtem będą pasować do luki w drodze.

Stanowisko 8 (ST 12) - Dworzec w Oświęcimiu

Eran 1 - powitalny:

Dzięki dobrym połączeniom kolejowym w Oświęcimiu zorganizowano szpitale polowe dla rannych żołnierzy. Część z nich pomoc medyczną otrzymało w budynku dworca kolejowego.

Ekran 2 - zasady:

Musisz pomóc rannym legionistom. Na podstawie objawów dobierz najlepszy sposób leczenia - pamiętaj jednak o polowych warunkach.

Chory 1 - opis:

Imię i nazwisko: Laszlo Kalocsay

Opis urazu: ranny przebywał w pobliżu miejsca, gdzie wybuchł szrapnel - stracił słuch. Błona bębenkowa nienaruszona.

Wybór	Komentarz
Wykonać zdjęcie roentgenowskie czaszki	Źle. Niestety, aparaty roentgena nie są jeszcze w powszechnym użytku, a co dopiero w warunkach polowych.
Skierować na odpoczynek na tyły frontu	Dobrze. Jeśli nie ma uszkodzenia bębenków, po kilku dniach odzyska pełną sprawność bojową.
Zwolnić ze służby i odesłać do domu	Źle. Żołnierz po kilku dniach odzyska pełną sprawność bojową.

Chory 2 - opis:

Aleksander Grabowski

Opis urazu: Podczas walk na froncie górskim żołnierz odmroził sobie dłonie, ale nie utracił w nich czucia.	
Wybór	Komentarz
Amputacja	Źle. Odmrożenia, jeśli nie są długotrwałe, można leczyć. Amputacja jest drastyczną ostatecznością!
Powoli ogrzewać dłonie, wpierw w letniej, a następnie ciepłej wodzie	Dobrze. Taka kuracja powinna przywrócić krążenie w dłoniach.
Ogrzewać dłonie w gorącej wodzie ze spirytusem	Źle. Taka kuracja nie tylko pogorszy stan pacjenta, ale także zada mu wiele niepotrzebnego bólu.
<p style="text-align: center;">Chory 3 - opis:</p> <p>Vaclav Kocourek</p> <p>Opis urazu: Od wielu dni chory cierpi na biegunkę i wymioty, jest osłabiony. To najprawdopodobniej czerwotka.</p>	
Wybór	Komentarz
Podać duże ilości mleka	Źle. Jednym z objawów czerwotki jest nietolerancja laktozy, stan pacjenta wyraźnie by się pogorszył.
Podawać węgiel oraz dużą ilość płynów do picia	Dobrze. Węgiel powstrzyma biegunki, a chory się nie odwodni
Całkowita głodówka i brak podawania płynów przez 2 dni	Źle. Każdy cierpiący na biegunkę i wymioty musi dużo pić by się nie odwodnić.

Stanowisko 9 (ST 13) - Wizyta Piłsudskiego w Oświęcimiu

Eran 1 - powitalny:

7 lutego 1915 roku do Oświęcimia przybył dowódca Legionów Polskich, Józef Piłsudski. Podczas uroczystego bankietu na jego cześć zorganizowanego w Hotelu Herz, miało miejsce premierowe wykonanie pieśni patriotycznej "Pod broń", do której muzykę skomponował Aleksander Orłowski.

Ekran 2 - zasady:

Na kilka minut przed powitaniem brygadiera Piłsudskiego nieuważny kopista rozlał tusz na tekście pieśni "Pod broń". W miejscu plam wstaw brakujące słowa pieśni spośród wyświetlonych propozycji.

Treść wersu:	Brakujące wyrazy (podkreślona odpowiedź)
..... nasz biały! Śnieżne ptaszę,	a) <u>Orle</u> b) Sokole c) Wodzu.
Kiedy ..... się pod broń,	a) <u>zbieramy</u> b) modlimy c) skradamy
Nadzieje z sobą zabierz.....,	a) <u>nasze</u> b) daleko c) dzisiaj
Po sławę świetną dla ..... goń!	a) <u>nas</u> b) niej c) niego

Stanowisko 10 (ST 14) - Zbiórka datków

Eran 1 - powitalny:

W Oświęcimiu przez cały okres I wojny prowadzono zbiórki funduszy dla Legionów. Jedną z nich polegała na wbijaniu w pamiątkową Tarczę Legionów Polskich gwoździ-cegiełek, o specjalnej wartości.

Ecran 2 - zasady:

Oblicz wartość gwoździ wbitych w zaznaczonym fragmencie tarczy, wiedząc że:

gwoździe złoty był wart 5 marek

gwoździe srebrny był wart 1 markę

Prawidłowy wynik to:

Stanowisko 11 (ST 15) - Bitwa pod Gorlicami

Eran 1 - powitalny:

Dopasuj nazwę oddziału wojskowego do ilustracji z przedstawieniem żołnierzy danej formacji. Zwróć uwagę na szczegóły w uzbrojeniu i umundurowaniu.

Ecran 2 - zasady:

Aby wybrać właściwą nazwę, użyj przycisku w obudowie.

Stanowisko 12 (ST 16) - Udaremnienie podkopu

Eran 1 - powitalny:

Ważnym elementem walki okopowej były podkopy i tunele. Wytęż swój słuch i zlokalizuj miejsce, w którym wróg drąży podkopy. Swój wybór zaznacz przyciskiem.

Stanowisko 13 (ST 17) - Obrona frontu

Eran 1 - powitalny:

Za pomocą lornety okopowej obserwuj pole walki. Gdy zobaczysz flagę podniesioną przez sapersa, zdetonuj ładunki wybuchowe wciskając dźwignię detonatora. Kolor flagi odpowiada kolorowi detonatora.

Ekran 2 - zasady:

Pamiętaj, by detonatora użyć zaraz po zobaczeniu flagi. Gdy zrobisz to wcześniej, ładunki nie wybuchną, a wróg będzie mógł zdobyć kładkę prowadzącą do okopów.

Komendy głosowe:

Odpal detonator czerwony!

Odpalaj detonator niebieski!

Detonator zielony - ognia!

Stanowisko 14 (ST 18) - Akt 5 Listopada

Eran 1 - powitalny:

5 listopada 1916 roku cesarze Niemiec i Austro-Węgier ogłosili deklarację powstania po wojnie państwa polskiego. Chcieli w ten sposób zaangażować Polaków do masowego wstępowania do wojska.

Ekran 2 - zasady:

Jak myślisz, co obiecali Polakom dwaj cesarze? Przeczytaj uważnie fragmenty tekstu i określ, czy pochodzą one z Aktu 5 Listopada, czy też są wymyślone i nierealne. Użyj w tym celu poniższych przycisków.

Stanowisko 15 (ST 19) - Szczypiorno

Eran 1 - powitalny:

Gdy dowództwo Legionów nie wyraziło zgody na podporządkowanie się niemieckim generałom, postanowiono o ich wycofaniu z frontu i internowaniu w obozie w Szczypiornie. Z dala od walk frontowych, za drutem kolczastym, legioniści oczekiwali na dalsze rozkazy i rwali się do walki za Polskę.

Ekran 2 - zasady:

Twoim zadaniem jest ucieczka z obozu w Szczypiornie i dostarczenie do bazy tajnego sygnału. Aby uciec, musisz wyłączyć reflektor. Dokładnie sprawdź połączenie kablowe, bo jeśli wybierzesz niewłaściwie, uruchomisz alarm.

ST 20 - Głos Niepodległości

Treść nagrania aktorskiego - tekst przemówienia Marszałka Piłsudskiego:

Jako Wódz Naczelny Armii Polskiej pragnę notyfikować istnienie Państwa Polskiego Niepodległego, obejmującego wszystkie ziemie zjednoczonej Polski. Państwo Polskie powstaje z woli całego narodu i opiera się na podstawach demokratycznych. Rząd Polski zastąpi panowanie przemocy, która przez sto czterdzieści lat ciążyła nad losami Polski. Półtora wieku walk, krwawych nieraz i ofiarnych, znalazło swój tryumf w dniu dzisiejszym. Półtora wieku marzeń o wolnej Polsce czekało swego ziszczenia w obecnej chwili. Dzisiaj mamy wielkie święto narodu — święto radości po długiej, ciężkiej, nocy cierpień.

Synowie Ojczyzny, którzyście swym bohaterstwem i odwagą przemierzali cały szlak bojowy Legionów Polskich - dziękuję Wam. Dziękuję, że ani na moment nie straciliście ducha i wiary w Polskę. Od małopolskich twierdz przez wschodniogalicyskie szańce, od bezdroży karpackich po mazowieckie równiny, walczyliście nie tyle z wrogiem, co zaborcą. Wasze poświęcenie przynosi owoce. Bardzo Wam za to z serca całego dziękuję.